PENSIOEN FEDERATIE MAGAZINE

Juli 2024

Welkom!

De Europese verkiezingen liggen achter ons, maar welke veranderingen brengt de uitslag teweeg? Wat is de impact op het Europese pensioendossier? Matti Leppälä, CEO van de Europese pensioenkoepel PensionsEurope, heeft een verlanglijstje opgesteld. Matthies Verstegen en Martin van Rossum van het Brusselse bureau van de Pensioenfederatie brengen de veranderingen en verwachtingen in kaart. Dit en meer leest u hier.

Veel leesplezier!

Open het magazine >

Hoe werkt dit magazine?

VOORWOORD

Goed pensioen voor alle Europeanen

Ger Jaarsma
Voorzitter Pensioenfederatie

We hebben in Nederland het beste pensioenstelsel van Europa, dankzij de combinatie van AOW en het pensioen dat werknemers opbouwen via hun werkgever. Hoe normaal wij dat ook vinden, in Europa is er maar een handjevol landen waar pensioenfondsen een serieuze rol spelen in de oudedagsvoorziening. Europese beleidsmakers vinden het mooi wat we in Nederland voor elkaar gebokst hebben, maar ze weten vaak niet precies hoe pensioenfondsen opereren. We zijn met dat beste stelsel dus bemind, maar wel onbekend.

‘Brussel’ vindt het dan soms ook lastig om rekening te houden met onze Nederlandse eigenaardigheden. Wanneer de EU regels bedenkt die gelden voor alle bedrijven en organisaties in de financiële sector, dan is er dus het risico dat ‘t gaat knellen in onze Nederlandse pensioensector. Zo kwamen er al meer regels over het rapporteren van duurzaamheid en over informatiebeveiliging. De nieuwe krachtsverhoudingen in de EU betekenen misschien meer verandering, maar ook lopen veel trajecten nog door. Over beide verschijnselen leest u meer in dit magazine, dat u het best kunt zien als een update van wat er speelt na de Europese Verkiezingen – en wat wij daarmee doen, c.q. van vinden als Pensioenfederatie.

Effectieve belangenbehartiging is en blijft van groot belang op Europees niveau, net als opbouwende contacten met specialisten uit andere lidstaten, waarbij we altijd kritisch kijken naar nieuwe en bestaande Europese wetten. Daarom hebben we permanent een klein team in Brussel, met uitzicht op het Berlaymontgebouw, ofwel het hoofdkantoor van de Europese Commissie. Dankzij onze sterke positie wordt onze input ook serieus genomen. Maar het blijft soms wel lastig om op te boksen op de harmoniseringsdrang. One size fits all, dat zit nou eenmaal in het DNA van de Europese Commissie.

Gelukkig hebben we ook iets te brengen, dankzij ons mooie nationale pensioenstelsel. Hoewel het in elke lidstaat nog wel echt een nationale aangelegenheid is en blijft: de voordelen van ons systeem worden gezien. De EU moedigt haar andere lidstaten aan om een systeem op te zetten zoals het onze. Zo bouwen we samen aan een goed pensioen voor alle Europeanen.
Ook daarover komt u in dit leerzame magazine meer te weten. Ik wens u veel leesplezier!

Ger Jaarsma
Voorzitter Pensioenfederatie

Impact van de Europese verkiezingen op pensioenen

Van 6 tot 9 juni waren de Europese parlementsverkiezingen. 180 miljoen Europeanen gingen naar de stembus en verkozen 720 Europarlementariërs voor de komende vijf jaar. Hamvraag is natuurlijk: welke veranderingen brengt de uitslag teweeg? En hoe pakt dit uit voor het pensioendossier? Hieronder een beschouwing.

Het centrum blijft sterk

Waar van tevoren werd gespeculeerd op een 'rechtse golf', bleef die grotendeels uit. De groepen in het centrum van het Europese Parlement werken sinds jaar en dag samen en met deze uitslag behouden zij de meerderheid.

De Europese Christendemocraten blijven de grootste groep en winnen zelfs zetels. De Sociaaldemocraten blijven nagenoeg gelijk en behouden de tweede positie. De Liberalen en de Groenen verliezen zetels. Samen houden deze vier Groepen een meerderheid, van zestig procent. Dit betekent dat de Christendemocraten, Sociaaldemocraten, Liberalen en Groenen kunnen blijven samenwerken en ingezet beleid kunnen voortzetten.

Toch zijn rechtse en Europa-kritische partijen wel degelijk gegroeid. De partijen van Marine Le Pen, Victor Orbán en Giorgia Meloni scoren goed, net als het Alternative für Deutschland. Deze partijen zijn verdeeld over de Conservatieve en Identitaire groepen, of zijn niet aangesloten bij een groep. Het is nog de vraag in welke vorm deze partijen de samenwerking weten te zoeken.

Rechtse partijen werden het de afgelopen jaren moeilijk met elkaar eens. Beter lukt het om het samen oneens te zijn. Eerder dit jaar weden diverse onderdelen van de Europese Green Deal al succesvol geblokkeerd en afgezwakt door het Europees Parlement. De rechtse partijen vonden daarvoor steun bij rechtsere Christendemocraten en Liberalen. Met een groter rechtsconservatief blok zou het wel eens moeilijker kunnen worden om nieuwe wetgeving aan te nemen.

Lidstaten zijn meer verdeeld

De EU-Lidstaten spelen ook een grote rol in de Europese politiek. Binnen de Raad zijn zij co-wetgever, samen met het Europees Parlement.

De grote Europese landen zijn vaak een motor voor Europese samenwerking. In Duitsland en Frankrijk verloren de regeringspartijen sterk in de Europese verkiezingen. De Duitse regering was door interne verdeeldheid al vaak vleugellam in Brussel. Het zelfde is mogelijk Frankrijk beschoren als de partij van Marine Le Pen de parlementsverkiezingen wint. Dat verzwakt deze regeringen en daarmee hun Europese aanjagersrol.

Verder verzetten Hongarije en Slowakije zich sterk tegen Europese 'inmenging'. In Italië verstevigde premier Georgia Meloni haar positie als behoudende rechtse kracht. Het is afwachten of premier Schoof aansluiting zoekt bij deze koers.

Uitslag in Nederland

Vanuit Nederland is de Liberale groep het grootst. VVD en D66 zullen samen met zeven zetels plaatsnemen.

CDA, BBB en NSC haalden samen 6 zetels. Zij belanden samen bij de Christendemocraten. Ze zullen waarschijnlijk verdere samenwerking opzoeken, bijvoorbeeld door portefeuilles onderling te verdelen.

GroenLinks-PvdA deed samen mee aan de verkiezingen, maar de acht Europarlementariërs zullen zich verdelen over de Groenen en Sociaaldemocraten. Toch zullen ook zij nauw samenwerken en portefeuilles onderling verdelen. De twee Europarlementariërs van Volt sluiten zich aan bij de Groenen.

De zes PVV-Europarlementariërs belanden hoogstwaarschijnlijk bij de Identitairen, een groep die oppositie voert. Daarmee is het lijntje van de Nederlandse regering met de meerderheid in het Parlement niet zo sterk. Regeringspartijen VVD, BBB en NSC hebben namelijk slechts 7 van de 31 Nederlandse zetels.

Hoe loopt de Europese formatie?

In de komende periode wordt onderhandeld over het werkprogramma van de Europese Commissie voor de komende vijf jaar; en de Europese topposities.

De Europese Raad van regeringsleider heeft Ursula Von Der Leyen voorgedragen voor een tweede termijn als voorzitter van de Europese Commissie. Zij presenteert de Politieke Beleidslijnen van de Commissie voor 2024-2029, waarna het Europees Parlement over haar kandidatuur stemt. Dit staat gepland voor september, maar gebeurt mogelijk al in juli.

Elke Lidstaat draagt vervolgens kandidaat-Eurocommissarissen voor. De voorzitter van de Europese Commissie selecteert één Eurocommissaris uit elk land en geeft Opdrachtbrieven mee, met taakomschrijvingen. De kandidaat-Eurocommissarissen worden aan de tand gevoeld door het Europees Parlement voordat de gehele Commissie wordt verkozen (of afgewezen). Dat zal rond december zijn.

Het Europees Parlement komt eind juli bijeen om de voorzitter te kiezen en de verdeling van parlementariërs over parlementaire commissies te bepalen. Deze commissies zijn erg belangrijk voor het maken van beleidsvoorstellen, voorstellen van amendementen en controle van Europese instellingen. Voor de pensioensector is de Commissie voor Economische en Monetaire Zaken (ECON genoemd) cruciaal. ECON is verantwoordelijk voor onder meer IORP II, EMIR, SFDR en DORA. De Nederlandse leden keren helaas niet terug. De Pensioenfederatie roept daarom Nederlandse politieke partijen op om ook de komende periode te zorgen voor een sterke Nederlandse vertegenwoordiging in deze commissie.

De belangrijkste Europese posities zijn de voorzitter van de Europese Commissie, de voorzitter van de Europese Raad, de voorzitter van het Europees Parlement en de Buitenlandchef. De voorzitter van de Europese Commissie geeft politiek leiding aan de Commissie. De Commissie doet wetsvoorstellen, zorgt voor de verdeling van Europees geld en controleert dat landen hun verplichtingen nakomen. Binnen de volgende Commissie zal naar verwachting veel gewicht liggen op defensiesamenwerking en buitenlandbeleid. Gezien de kracht van de Europese interne markt zullen de financiële en economische portefeuilles ook belangrijk blijven.

< terug

volgende >

Wat zijn de Europese plannen voor pensioenen?

De afgelopen periode was de 'groene en digitale transitie' dé prioriteit voor de Europese Commissie onder leiding van Von Der Leyen. De vraag is of deze onderwerpen evenveel prioriteit gaan krijgen. Of dat Europese defensiesamenwerking en concurrentiekracht het voortouw gaan nemen. De benodigde investeringen moeten natuurlijk worden gefinancierd. De Europese begroting is daarvoor ontoereikend. Daarom wordt uitdrukkelijk gekeken naar private financiering. De integratie van de 'Kapitaalmarktunie' staat al lang op de agenda, maar krijgt extra urgentie door de nood aan financiering.

Ursula Von Der Leyen

Om het aanbod van private investeringen te vergroten, wordt nadrukkelijk naar pensioenen gekeken. Als Europeanen minder geld op de bank zetten en meer investeren op kapitaalmarkten komen er meer investeringen in de Europese economie, zo is het idee. Pensioenfondsen kunnen hier een belangrijke bijdrage aan leveren, zo wordt steeds breder begrepen.

De Pensioenfederatie steunt deze gedachte. Een sterke tweede en eventueel derde pijler zijn belangrijk voor een vergrijzende samenleving. Toegang tot aanvullend pensioen en voldoende premies zorgen voor een waardige oudedag. Dat moet de prioriteit zijn van Europees beleid en is veel belangrijker dan extra regeldruk opleggen aan het beperkt aantal bestaande pensioeninstellingen. De Nederlandse pensioensector heeft deze boodschap de afgelopen tijd overgebracht aan Eurocommissarissen, de Eurogroep en Europese ambtenaren.
Dat zien we terug in de prioriteiten die beleidsmakers uitspreken voor de komende jaren. De Eurogroep van Ministers van Financiën, Eurocommissaris voor de Kapitaalmarktunie McGuinness, EIOPA , ESMA en de Europese Centrale Bank bepleiten allen het belang van meer pensioensparen voor de ontwikkeling van Europese kapitaalmarkten.

De Eurogroep wil dat Lidstaten ervaringen delen hoe ze burgers kunnen aansluiten bij tweede pijler pensioenregelingen. Eurocommissaris McGuinness pleit voor een pan-Europees raamwerk voor het **aansluiten van werknemers in tweede pijler pensioenregelingen**. Automatische aansluiting ('auto-enrollment') bij een pensioenregeling kan in landen waar geen verplichtstelling geldt een uitkomst zijn om meer mensen aan te sluiten bij een pensioenregeling. Dat heeft in het Verenigd Koninkrijk goed gewerkt. De Europese Commissie heeft geen bevoegdheid om dit aan Lidstaten op te dwingen, maar kan dit wel aanjagen.

Ook wordt er nagedacht over **nieuwe pensioenproducten**. Het Pan-Europese Pensioenproduct (PEPP) werd in 2019 geïntroduceerd, maar is nog geen succes. Er is slechts één start-up op de markt. De Raad van Regeringsleiders roept op tot het "ontwerpen en implementeren van een simpel en effectief grensoverschrijdend pensioenproduct voor particuliere beleggers, en ontwikkeling van pensioen- en langetermijn-spaarproducten." Het ondersteunt ook een oproep van de Eurogroep om de PEPP te ontwikkelen en te verbeteren om alle burgers een aantrekkelijke pensioenmogelijkheid te verschaffen. EIOPA doet de suggestie om ook werkgeverspensioen onder de PEPP te brengen. De Pensioenfederatie moedigt initiatieven tot meer pensioensparen aan, maar ziet geen noodzaak om daarvoor nieuwe pensioenproducten in het leven te roepen.

De Eurogroep en EIOPA pleiten verder voor **meer transparantie rond pensioenen**. Ze vragen om de ontwikkeling van pensioentrackers – zoals mijnpensioenoverzicht.nl – in landen waar die nog niet bestaan. En een pensioendashboard zou beleidsmakers inzicht kunnen verschaffen om pensioenen te monitoren. De Pensioenfederatie ondersteunt deze ontwikkelingen.

Er is nog weinig publieke aandacht voor de **herziening van de IORP II Richtlijn**. We weten dat de Europese Commissie een 'evolutie en geen revolutie' voor ogen heeft, waarbij de Richtlijn vooral in lijn wordt gebracht met ontwikkelingen in maatschappelijke verwachtingen van pensioenfondsen, zoals op gebied van duurzaamheid en diversiteit & inclusie. Ook zal de Commissie grensoverschrijdende activiteit van pensioenfondsen willen blijven stimuleren.

Wat wordt verder relevant?

Tot het werkplan van de volgende Europese Commissie bekend is weten we niet precies wat de komende jaren relevant wordt voor pensioenfondsen. Toch doen we een schot voor de boeg.

Een aantal dossiers zijn nog niet afgerond en zullen doorlopen:

- De Financial Data Access (FiDA) Verordening vereist van financiële entiteiten om klantdata beschikbaar te maken aan andere partijen, als de klant daarom vraagt. De Pensioenfederatie wil dat dit aansluit op bestaande (pensioen)datadeling-initiatieven.
- De FASTER Richtlijn zorgt dat investeerders sneller dividendbelasting terugkrijgen in EU-landen. De Richtlijn is aangenomen. In de omzetting naar nationale wetgeving zet de Pensioenfederatie zich in om pensioenfondsen een eerlijke behandeling te geven.
- Harmonisatie van insolventiewetgeving zorgt voor minder risico's om in andere EU-landen te investeren. Dat steunen we. Tegelijkertijd zouden insolvente bedrijven wel hun achterstallige pensioenpremies moeten blijven betalen.
- In de European Tracking Service on Pensions werken Europese pensioenorganisaties samen om een Europese pensioentracker op te zetten. Dat helpt mensen die in meerdere landen hebben gewerkt. De komende jaren wordt dit systeem uitgerold.

Op een aantal wetten is in de komende jaren een herziening gepland:

- De Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) wordt herzien, waarbij wordt gekeken of duurzaamheidsrapportage moet worden uitgebreid naar duurzaamheidslabeling. De Pensioenfederatie roept op om de regels grondig te herzien om ze toepasbaar te maken voor pensioenfondsen.
- Er is een Taxonomie van groene bedrijfsactiviteiten. De Pensioenfederatie wil dat investeringen in de transitie naar groene productie wordt gestimuleerd; in de herziening zou een uitbereiding worden gedaan met een Taxonomie van transitieactiviteiten.
- In zowel de Ontbossingsverordening en de Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) wordt herzien welke rol er voor de financiële sector is weggelegd om due diligence checks uit te voeren op hun waardeketen. De Nederlandse pensioensector heeft zich gecommitteerd om due diligence te verankeren in het beleggingsbeleid en stembeleid. De Pensioenfederatie wil dat de financiële sector onderdeel wordt van één uniforme due diligence wet; de CSDDD.

Uit de uitspraken van politici en Europese instellingen over prioriteiten voor de komende jaren kunnen we verder het volgende verwachten:

- Bij de volmaking van de Kapitaalmarktunie hebben pensioenfondsen de volgende prioriteiten: effectievere toegang tot rechtsbescherming voor institutionele investeerders en een verbeterd regime op securitisatie. Ook zou Europese marktinfrastructuur – bijvoorbeeld voor het clearen van transacties – aantrekkelijker gemaakt moeten worden.
- Voor de financiering van verduurzaming, digitalisering, defensiecapaciteit en Europese competitiekracht wordt nadrukkelijk naar private financiering gekeken. Dat kan via Europese obligaties, publiek-private financiering en bevordering van bepaalde investeringen. De Pensioenfederatie volgt dit met veel aandacht.
- De Raad wil dat de regeldruk voor bedrijven wordt teruggedrongen. De Pensioenfederatie steunt dit.
- In navolging van DORA kan er wetgeving komen voor verantwoorde toepassing van AI in de financiële sector. De Europese Commissie inventariseert nu de ontwikkelingen in AI.

Matti Leppälä, CEO van PensionsEurope

‘We willen maatregelen zien die aansluiting bij de tweede pijler vergroten’

Matti Leppälä is CEO van PensionsEurope, de Europese koepel van pensioenfondsen. Het is de belangrijkste Europese belangenorganisatie waar de Pensioenfederatie lid van is. Samen werken de leden van PensionsEurope aan passende en proportionele Europese wetgeving voor de sector. Matti werkt sinds 2011 bij PensionsEurope, dus dit zijn de derde Europese verkiezingen die hij meemaakt in deze rol.

‘Het is cruciaal om samen te werken met de Christendemocraten. Als grootste fractie zullen zij een cruciale rol spelen in wetgevende processen’

Matti Leppälä

Er zijn twee perspectieven op de verkiezingen: een duidelijke verschuiving naar rechts, maar ook het pro-Europese centrum dat de meerderheid behoudt. Wat is de belangrijkste uitkomst voor onze lobbyactiviteiten in Brussel?

Het is cruciaal om samen te werken met de Christendemocraten. Als grootste fractie zullen zij een cruciale rol spelen in wetgevende processen. Het opbouwen van sterke relaties met belangrijke Christendemocratische Europarlementariërs in de Commissie Economische en Monetaire Zaken en andere relevante commissies zoals de Commissie Werkgelegenheid en Sociale Zaken zal essentieel zijn om besluitvorming effectief te beïnvloeden. Het nieuwe Europees Parlement zal midden juli van start gaan en dan weten we wie sleutelposities bekleedt en kennen we de samenstelling van parlementaire commissies.

De winst van rechtse partijen duidt op een belangrijke verschuiving in beleidsdiscussies die zich richten op economische veiligheid en concurrentiekracht. Hun prioriteiten en mogelijke allianties begrijpen is belangrijk om te anticiperen en te reageren op relevante wetgevingsprocessen. Ondanks enkele verliezen hebben de centrum en pro-Europese groepen, zoals de Sociaaldemocraten en Liberalen, nog steeds veel macht en moeten in elke lobbystrategie worden meegenomen.

PensionsEurope heeft een verlanglijstje opgesteld voor de volgende Europese Commissie. Wat zou je graag zien dat de Commissie doet in het komende mandaat?

PensionsEurope heeft in haar Beleidsprioriteiten voor 2024-2029 prioriteiten voor de volgende Europese Commissie uiteengezet. We zijn ervan overtuigd dat Europa meer kapitaalgedekte pensioenen nodig heeft. We willen maatregelen zien die aansluiting bij de tweede pijler vergroten, via verplichte deelname en aantrekkelijke belastingprikkels. Verder moeten individuele pensioenen flexibeler, betaalbaarder en begrijpelijker worden.

Voor ons is de herziening van de IORP2-Richtlijn voor pensioenfondsen erg belangrijk. We moeten minimale harmonisatie op Europees niveau handhaven, zodat elke lidstaat kaders kan stellen die aansluiten bij hun pensioenstelsel. Pensioenfondsen zijn zeer divers en vaak klein. Aandacht voor proportionele toepassing van de regelgeving is daarom belangrijk om hoge regeldruk voor kleine pensioenfondsen te voorkomen. In de afgelopen jaren zijn pensioenfondsen onderworpen aan een enorme hoeveelheid nieuwe wetgeving die leidt tot meer uitvoeringskosten en complexiteit.

We hopen dat de Europese Commissie onze zorgen serieus neemt en geen onnodige eisen stelt aan pensioenfondsen.

‘In de afgelopen jaren zijn pensioenfondsen onderworpen aan een enorme hoeveelheid nieuwe wetgeving die leidt tot meer uitvoeringskosten en complexiteit’

Matti Leppälä

Er is duidelijk noodzaak om meer bewustzijn rondom pensioen te kweken, door het belang van pensioensparen duidelijk te maken, informatie via nationale en Europese pensioenoverzichten te verbeteren en financiële geletterdheid te bevorderen. Om armoede onder ouderen aan te pakken, moeten lidstaten worden ondersteund bij het dichten van pensioengaten en het voorkomen van nieuwe gaten.
Niet gerelateerd aan de verkiezingen, maar wel interessant: hoe kijken Brussel en andere lidstaten aan tegen de pensioentransitie in Nederland?
Brussel en andere EU-lidstaten kijken met veel belangstelling en voorzichtig optimisme naar de Nederlandse transitie. Het wordt gezien als een belangrijke en ambitieuze hervorming die het Nederlandse pensioenstelsel veerkrachtiger en duurzamer maakt gezien demografische veranderingen, economische uitdagingen en veranderingen op de arbeidsmarkt. De doelstelling om robuuste en toereikende pensioenen te blijven bieden wordt breed gewaardeerd.

De focus op individuele pensioenpotjes en grotere transparantie wordt toegejuicht, omdat het kan bijdragen aan individuele controle over pensioensparen en de financiële kennis van burgers. Een soepele transitie en effectieve deelnemerscommunicatie worden als cruciaal gezien voor het succes van de hervorming.

‘De Nederlandse aanpak wordt nauwlettend gevolgd door andere lidstaten als mogelijk model voor hun eigen pensioenhervormingen’

Matti Leppälä

De Nederlandse aanpak wordt nauwlettend gevolgd door andere lidstaten als mogelijk model voor hun eigen pensioenhervormingen. De uitkomsten van de transitie kunnen toekomstige beleidsbeslissingen in heel Europa beïnvloeden.

< terug

volgende >

Wat staat er in de verkiezingsprogramma's over pensioen?

Europese verkiezingsprogramma's gaan over het algemeen niet direct in op pensioen. Toch zijn er enkele passages te vinden.

GL-PvdA

- We verplichten banken, verzekeraars, pensioenfondsen en vermogensbeheerders om heldere strategieën te formuleren om de emissies die voortvloeien uit hun leningen en investeringen in lijn te brengen met de Europese klimaatdoelen.

D66

- Financiële instellingen moeten klimaat- en milieurisico's meewegen in hun investeringsbeleid. De financiële sector moeten volledig worden opgenomen in de Europese richtlijn voor duurzaam ondernemen (niet alleen upstream, zoals kantoorartikelen) en de criteria moeten zo worden uitgebreid dat ook Nederlandse pensioenfondsen onder de reikwijdte komen te vallen.
- De sociale rechten van platformwerkers moeten zo snel mogelijk op Europees niveau worden geïmplementeerd. [...] Als de werkgever een platform is, is het verplicht om in de sociale zekerheden van platformwerkers te voorzien, zoals pensioenopbouw
- Digitale inclusie staat centraal bij de steeds verder digitaliserende overheden in Europa. Persoonlijk, offline contact met overheden in Europa moet altijd mogelijk zijn. Bedrijven en organisaties die betrokken zijn bij de eerste levensbehoeften, zoals energiebedrijven, banken, verzekeraars en pensioenfondsen, blijven zorgen voor persoonlijke communicatie en ondersteuning van mensen.

NSC

- Europese landen die de financiële afspraken niet nakomen, zetten onze Nederlandse pensioenen en welvaart op het spel.
- Hoge begrotingstekorten en schulden van lidstaten bedreigen de stabiliteit van de eurozone en zetten pensioenen en bestaanszekerheid op het spel. Wij willen geen schulden- en transferunie waarbij zorgvuldige landen als Nederland het tekort moeten dichten van andere landen.
- Financiële discipline raakt het hart van nationale verantwoordelijkheden van overheden en bestaanszekerheid voor mensen, bijvoorbeeld in de pensioenvoorziening. De inflatie vermindert het besteedbare inkomen en pensioen. Nederland heeft ervoor gekozen om pensioenleeftijd te koppelen aan levensverwachting om het stelsel houdbaar te maken. Een aantal EU-lidstaten heeft nog een omslagstelsel en een lagere pensioenleeftijd. In de komende jaren komt de financierbaarheid daarvan onder druk. Het is aan de Nederlandse belastingbetalers moeilijk uit te leggen waarom zij langer moeten doorwerken – en dan ook nog eens moeten bijleggen voor mensen uit andere landen die vroeg met pensioen gaan waardoor Nederlanders zelf tekorten oplopen.

BBB

- Om verdere groei van de Europese defensieindustrie mogelijk te maken, is het cruciaal dat ook investeringen uit de markt worden aangetrokken. Grote beleggers, pensioenfondsen en banken moeten (na jarenlang van misplaatst ontmoedigingsbeleid) worden geactiveerd om te investeren in de defensie-industrie.

Onze mannen in Brussel

Matthies Verstegen

Hoofd kantoor Brussel
matthies.verstegen@pensioenfederatie.nl

M 0032 476 87 08 47

Martin van Rossum

Adviser European Affairs
martin.van.rossum@pensioenfederatie.nl

M 06 43 56 35 89

Bedankt!

Bedankt voor het lezen. We zijn benieuwd wat je ervan vindt! Ken je iemand die dit magazine ook moet lezen? **Deel het magazine** hoe en met wie je wilt, via social media of de mail.

Colofon >

Meld je aan >

Geef feedback >

Afmelden >

HOE WERKT DIT MAGAZINE?

Bladeren
Onderaan vindt u de navigatiebalk. Met de pijltjes aan de rechterkant kunt u door het magazine bladeren. Klikt u op het logo links onderin, komt u weer op de beginpagina.

Scrollen
Als u geen muis hebt, kunt u met de buttons onderin en de scrollbalk rechts naar beneden scrollen. Overzicht Het icoon met de drie liggende streepjes is het menu, hiermee krijgt u een overzicht van alle pagina's in het magazine. Ook vindt u hier alle andere edities.

Delen
Op de laatste pagina vindt u de knoppen waarmee u dit magazine kunt delen.

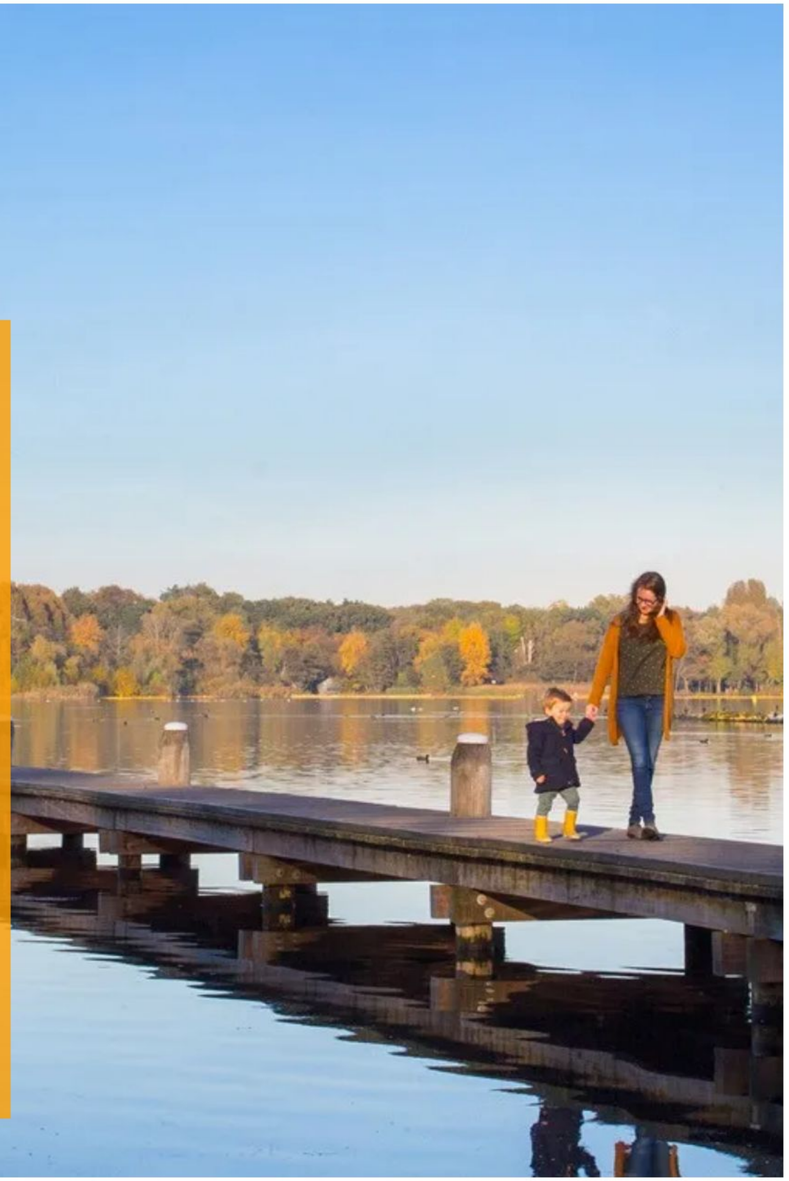

Afmelden?

Wil je het magazine niet meer ontvangen? Meld je hier af.

naam

mailadres

Meld mij af

Geef feedback

We zijn benieuwd wat je ervan vindt! Geef ons jouw feedback. Waar wil je de volgende keer over lezen? Wat vond je goed en wat minder? Wees eerlijk, we kunnen wel tegen een stootje.

naam

mailadres

jouw feedback

Geef feedback

Meld je aan

Wil je dit magazine vaker lezen? Meld je aan. We mailen je de komende edities dan ook.

naam

bedrijfsnaam

mailadres

Meld mij aan!

COLOFON

Redactie
Medewerkers van de Pensioenfederatie

Fotografie
Shutterstock
Steven Scholten

Diversiteit en inclusie in pensioenfondsbesturen

In juli 2022 schreven Tanachia Ashikali en Floortje Fontein van de Universteit Leiden een paper voor Netspar over diversiteit en inclusie in pensioenfondsbesturen. Zij richtten zich op wat mogelijke barrières zijn in het behalen van de diversiteitsdoelstellingen en wat mogelijke drijfveren zijn en factoren die diversiteit kunnen bevorderen.

Samenvatting

Hoewel de diversiteit in pensioenfondsbesturen de afgelopen jaren is toegenomen, blijken niet alle fondsen de streefcijfers zoals vastgelegd in de Code Pensioenfondsen te behalen. Met een kwalitatieve studie van documenten, interviews en een focusgroep richt dit onderzoek zich op de vraag wat mogelijke barrières zijn in het behalen van de diversiteitsdoelstellingen en wat mogelijke drijfveren en bevorderende factoren zijn. Hoewel het verkennende onderzoek niet beoogt een representatief beeld te schetsen van de pensioensector, laat het zien dat de onderzochte pensioenfondsbesturen met name streven naar diversiteit met het oog op de vertegenwoordiging van de belangen van hun achterban. Hierbij is vertegenwoordiging niet specifiek gedefinieerd aan de hand van sociaal-demografische achtergronden. Daarnaast wordt diversiteit gewaardeerd als verrijking van verschillende perspectieven en ideeën die de besluitvorming ten goede komen. Wanneer besturen een dergelijk integratie- en lerenperspectief hanteren dat doorwerkt in het beleid en de cultuur, draagt dat bij aan behoud en toename van diversiteit. Een opeenstapeling van normen werkt mogelijk belemmerend voor het realiseren van de diversiteitsdoelstellingen. Ervaren barrières hangen samen met het werving- en selectieproces en vergen van besturen dat zij actief diverse kandidaten werven. Tot slot is meer inzicht nodig in hoe belanghebbenden en intern toezicht de diversiteit in besturen kunnen bevorderen.

Klik hier door naar het hele rapport.

(Bron: Netspar)

Opinie Laurie Kos: ‘Praat niet over, maar met de deelnemer’

Dat het belangrijk is dat jongeren actief zijn in de pensioensector, laat Laurie Kos van Groen Pensioen duidelijk horen. Zij spreekt pensioenbestuurders aan: “Als u zichzelf een lange-termijnbelegger vindt, betekent dit dat er een jonge generatie actief met u moet meebeslissen!”.

Hier leest u haar volledige oproep aan pensioenfondsbestuurders die zij uitsprak op het PensioenPro congres van 16 maart 2023.

JIIP: jongerennetwerk in pensioenland

JIIP staat voor 'Jongeren in institutioneel Pensioen'. Het JIIP-netwerk is er om jongeren die werken in deze sector of die ambitie hebben, met elkaar te verbinden. Werken in de pensioensector is interessant en contact hebben met leeftijdgenoten maakt het werken nog leuker.

JIIP is gelanceerd tijdens het Jaarcongres van de Pensioenfederatie op 6 oktober 2022. Onlangs is een jong en enthousiast bestuur gestart om zich in te zetten om jongeren in de pensioensector met elkaar te verbinden. Het bestuur bestaat uit:
- Nikki Trip, voorzitter
- Darinka Krul, secretaris
- Arthur van Eden, penningsmeester
- Alex de Haas, bestuurslid relaties & netwerk
- Joyce Switzar, bestuurslid communicatie
- Steven de Bok, bestuurslid evenementen

Evenementen
Voor de zomer staan er twee evenementen op de planning. Op 21 juni is er mogelijkheid tot een bezoek aan de Tweede Kamer om een commissiedebat bij te wonen en de workshop 'Toekomstdenken' van een PensioenLab groep te volgen. Op 29 juni wordt er een heuse 'Pensioen Pubquiz' georganiseerd waar JIIP'ers samen de zomer kunnen inluiden. Meer informatie hierover is hier te vinden.

Hoe verloopt de voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel?

Zo'n 85 procent van de pensioenfondsen is begonnen aan de voorbereiding op het nieuwe pensioenstelsel, concludeerden toezichthouders DNB en AFM eind vorig jaar uit een enquête onder 161 pensioenfondsen. Daarnaast bereidt 15 procent van de pensioenfondsen zich op een andere wijze voor, omdat zij als gesloten fonds in het huidige stelsel willen blijven, of de pensioenrechten overdragen aan een andere pensioenuitvoerder. Lees hier over het hele onderzoek.

De verantwoordingsorganen zijn inmiddels ook van start gegaan vooruitlopend op de Wet toekomst pensioenen. In een webinar van de Pensioenfederatie begin maart voor verantwoordingsorganen bleek uit een pollvraag aan de kijkers dat 63% zich in de oriënterende fase bevond op basis van de bestaande kennis, terwijl 20% al bezig is met het toepassen van verschillende scenario's in afwachting van de definitieve wetgeving.

Planning

De Wet toekomst pensioenen is op 30 maart 2022 naar de Tweede Kamer gestuurd. De lagere regelgeving bij deze wet werd in april ter consultatie voorgelegd en opengesteld voor een reactie tot einde van die maand. De verwachting is dat de behandeling in de tweede Kamer nog voor de zomer wordt gestart, waarna de wet ook nog door de Eerste Kamer wordt behandeld. Het ministerie van Sociale Zaken streeft ernaar dat de wet per 1 januari 2023 in werking treedt.

Teveel details in de lagere regelgeving bij Wet toekomst pensioenen

De lagere regelgeving bij de Wet toekomst pensioenen is in de maand april voorgelegd. Op dit 'Besluit toekomst pensioenen' werd door 44 partijen een reactie ingediend, waaronder de Pensioenfederatie. Er is zorg dat de gedetailleerde bepalingen de uitvoering van de Wet toekomst pensioenen in de weg gaan zitten.

Ruimte

Een pensioenfondsbestuur heeft ruimte nodig om zijn verantwoordelijkheid in te vullen
De regels in de consultatieversie zijn te gedetailleerd. Dat past niet bij de open normen in de Pensioenwet. Ook doet het geen recht aan het pensioenfondsbestuur, dat verantwoordelijk is voor de invulling en de uitvoering van de regeling - en daarvoor ook juridisch aansprakelijk is. Zij hebben de ruimte van de open normen nodig om deze verantwoordelijkheid waar te maken.

Verantwoording op juiste niveau

De verantwoording aan de open normen behoort op het niveau van de regeling plaats te vinden. Of fondsbesturen hun verantwoordelijkheid waarmaken, moet worden beoordeeld op het niveau van de regeling, en niet op ieder onderdeel apart. Dus geen aparte toetsen op het beleggingsbeleid, de toedeelregels van rendement, het projectierendement, de spreiding van schokken in de uitkeringsfase en de inzet van de solidariteits- of risicodelingsreserve; deze onderdelen zijn in samenhang bepalend voor de hoogte van het pensioen. Dat betekent dat toezichthouders toezien op het niveau van de regeling, terwijl in de wettekst nu verdere gedetailleerde toetsing op onderdelen mogelijk is.

Overdaad schaadt

Een overdaad aan regels belemmert passende invulling en verhoogt kosten. Voor elk onderdeel van de regeling gedetailleerde regels opstellen, kan ertoe leiden dat niet het beste resultaat voor de deelnemer wordt bereikt. Bijvoorbeeld: een bestuur moet de mate van beleggingsrisico in samenhang kunnen beoordelen met de inzet van de solidariteitsreserve, om te kunnen bepalen wat voor deelnemers de beste aanpak is. Daarnaast leidt het moeten voldoen aan en rapporteren op te gedetailleerde voorschriften tot onnodig hoge kosten, die ook weer ten koste gaan van het pensioenresultaat.

Heldere rolverdeling

Zorg voor heldere rolverdeling tussen de sociale partners en de pensioenfondsbesturen.
Er moet geen ruis ontstaan over wie verantwoordelijk is voor wat. In de wettekst staat nu een 'opdrachtbevestiging' genoemd, terwijl er al een opdrachtaanvaarding bestaat. Dit besluit op de nieuwe pensioenregeling is het basisdocument voor toetsing door zowel pensioenfondsorganen als externe toezichthouders. Met een 'opdrachtbevestiging' zou de situatie ontstaan dat een pensioenfondsbestuur en toezichthouders indirect een oordeel vellen over afspraken tussen sociale partners. Dat klopt niet, want pensioen is een arbeidsvoorwaarde dus de sociale partners gaan over de inhoud van de regeling; niet het pensioenfonds of anderen.

Communicatie naar behoefte

De lagere regelgeving draagt onvoldoende bij aan goede communicatie met deelnemers. De resultaten uit de evaluatie van de Wet pensioencommunicatie zijn nauwelijks verwerkt en dat is een gemiste kans. De focus ligt op het verstrekken van veel informatie en verantwoording daarop en niet op inzicht voor en duidelijke communicatie met deelnemers - terwijl dit wel werd aanbevolen vanuit de evaluatie.

Lees hier de volledige reactie.